

РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо збереження активів сільськогосподарських дослідних установ

1. Наведення порядку у бухобліку

Наукові установи мають терміново вдосконалити облік своїх активів згідно Плану національних рахунків бухобліку для державних установ, інструкції щодо інвентаризації активів, національних стандартів бухобліку тощо.

Для цього:

а) мають бути документованими (зібрати докупи всю наявну документацію) щодо проведених досліджень, їх результатів, плану проведення досліджень на майбутнє. Це мають бути або ноу-хау (матеріали "Для службового користування" або раціоналізаторські пропозиції або науково-технічні твори (опис будь-яких процедур дослідження) і т.д. В таких документах має бути чітко прописано, як конкретні земельні ділянки, угіддя, матеріальні об'єкти пов'язані з процедурами проведення дослідження.

б) має бути проведена інвентаризація (виданий наказ, сформована комісія тощо), яка в своєму протоколі зазначить довиявлення відповідних цінностей – об'єктів інтелектуальної власності, нематеріальних активів

в) кожний об'єкт має бути оцінений згідно СБО 8 – по витратному методу (скільки коштів було затрачено на формування кожного документу)

г) на кожний об'єкт має бути оформлена картка згідно Наказу Мінфіну №732 від 22.11.2004

д) бухоблік має бути впорядкований з точки зору групування інформації: з кожним нематеріальним активом мають бути пов'язані матеріальні активи (земля, господарські будівлі, техніка тощо)

Після цього в державній установі буде сформоване і задокументоване чітке уявлення про склад її активів.

* Бухгалтерська нормативна база для державних установ окрема, однак вона практично ідентична базі для звичайних суб'єктів господарювання

2. Корпоратизація

Корпоратизація означає трансформацію власності на активи з державної (один власник, попередній) до приватної власності (низка приватних власників).

Для цього на суму активів випускаються акції (або інші цінні папери, наприклад майнові паї).

При роздержавленні державних установ потрібно обережно поводитися з об'єктами інтелектуальної власності, адже одні з них можуть бути службовими творами, створеними на замовлення і належати державі, а інші – належати конкретним науковцям на правах приватної власності. Це треба визначати в кожному конкретному випадку.

На суму активів випускаються акції. На активи, які належать науковцям - приватним власникам, акції видаються безкоштовно. Для розподілу емісії акцій встановлюються правила згідно чинного законодавства, у тому числі щодо розподілу емісії серед працівників державної установи (пакування)

На земельні та інші матеріальні активи, які є частиною об'єктів інтелектуальної власності (процедур дослідження) накладається обтяження, оскільки вони пов'язані з правом інтелектуальної власності.

3. Оренда земель

Наукові установи можуть здавати в оренду тільки ті землі, які не пов'язані з проведенням досліджень (об'єктами інтелектуальної власності), на які такі об'єкти накладають відповідні обтяження.

4. Загальний меседж

Приватизація активів, у тому числі землі, наукових установ, не може йти тим самим шляхом, як для звичайних підприємств, оскільки у цих об'єктів значення нематеріальних активів (технологій досліджень) значно більше, аніж у звичайних підприємств.

Однак навіть у випадку звичайних підприємств виділення в натурі земельних ділянок на заміну майнових паїв призвело до руйнування технологічних циклів виробництва та мало наслідком унеможливлення сільськогосподарської діяльності, що в свою чергу призвело до великих економічних збитків 90-х років. Руйнування активів наукових установ, унеможливлення проведення ними досліджень матиме наслідком економічне відставання країни в стратегічній перспективі, оскільки дослідження стосовно обробітку української землі, як правило, не можуть бути проведеними в іншому місці.

Маючи негативний досвід приватизації сільгоспідприємств 90-х років, було б доцільно врахувати його помилки та недоліки. **Повторювати шлях, який показав свою неспроможність, мав виключно негативні результати сьогодні – неприпустимо.**